

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII.

Ч. 13 (756).

СУБОТА, 30. СІЧНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 30th, 1926.

No. 13 (756).

VOL. VIII.

У Львові засуджено на смерть 2 українських селян

СМЕРТНІ ПРИСУДИ ВИДАНО ДЛЯ ОЛЕКСАНДРА СКРИБАЙЛА І ВАСИЛЯ КОСТЮКА. — 12 ІНШИХ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ЗАСУДЖЕНО НА 60 РОКІВ І З МІСЯЦІ ВЯЗНИЦІ.

Львів. — Дня 29. грудня минулого року скінчилася у Львові розправа проти 24 українських селян з колишнього повіту. Всі були обвинувачені в державній зраді та інших провинях. Трибунал засудив: Скрибайла Олександра і Костюка Василя на кару смерті; Добинського Юрка на 5 років в'язниці; Теліщука Миколу на 7 років; Івана Теліщука на 5 років; Ількова Миколу на 12 років; Григорчука Василя на 4 роки;

Заяця Василя на 4 роки; Загриловського Івана на 3 роки; Семчука Василя на 4 роки; Вишиванюка Мих. на 4 роки; Юрка Григорчука на 6 років; Черкаса Василя на 6 років; Григорчука Степана на 15 місяців. Разом всі обвинувачені дістали 60 років і три місяці в'язниці. В справі засуду внесли оборонці в імені обвинувачених зажадання неважності і відклик проти виміру кари.

В ЗАХІДНІЙ ПОЛЬЩІ АРЕШТОВАНО БІЛЬШЕ ЯК 100 КОМУНІСТІВ.

Польська тайна поліція зробила ряд наїздів на приміщення радикальних робітничих організацій.

ЛОНДОН, 23. січня. — Телеграма з Варшави повідомляє, що польська тайна поліція зробила вчора ряд наїздів на приміщення радикальних робітничих організацій і розпочала масове арештування комуністів. Масові арештування переводяться по цілій Польщі. Донедавна в самій західній Польщі арештовано більше як 100 комуністів. Найбільше арештувань переведено у Варшаві, Лодзі й Кракові. Поліція переводить також

ревізії в помешканнях підозрілих осіб. Вона каже, що впадала на слід нового великого державного заговору. РЕВІЗІЯ НА РАДЯНСЬКОМУ КОРАБЛІ. ФІЛАДЕЛФІЯ, 23. січня. — Федеральна поліція перевела недавно ревізію на данському торговельному кораблі "Івар", шукаючи на ньому за "радянською пропагандою". Корабель прибув з одного з балтійських портів. Ревізія не викрила нічого підозрілого.

ЧАН ЦО-ЛІН ДАЛІ ПЕРЕСЛІДУЄ РАД. ПРОФСОЮЗИ В ХАРБІНІ.

Всі приміщення профсоюзів закрито, їх маєток забрано, а урядників профсоюзів арештовано.

ПЕКИН, Китай, 28. січня. — Тутешня радянська амбасада одержала з Харбіну (в Маньчжурії) телеграми, в яких повідомляється, що манджурської військової влади далі переслідують радянські професійні союзи в Харбіні. Звідолення кажуть, що всі приміщення профсоюзів зібрані, їх маєток забрано, архіви опечатано і профсоюзних урядників арештовано. Радянські робітничі організації домагаються негайного

освободження профсоюзних урядників та застановлення всіх переслідувань. ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР КАТО ПОМЕР. ТОКІО, Японія, 28. січня. — Японський прем'єр Като сьогодні помер. Після його смерті всі міністри зрезигнували. Сподіється, що міністер внутрішніх справ Вакасукі буде назначений тимчасово прем'єром і він поновить назначити всіх міністрів на їх уряді.

ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ ВІДКИНУЛИ ПРОПОЗИЦІЮ МАЙНЕРІВ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 28. січня. — Страйкуючі майнери твердого вугілля заявили вчора, що готові повернути до праці за стару платню на підставі дворічного контракту, однак власники копалинь відкинули цю пропозицію. Джек Л. Луїс, президент "Юнайтед Майн Воркерс", зробив повислу пропозицію на конференції майнерів і власників копалинь, що саме тепер тут відбувається. Представник власників копалинь Інгліс заявив, що не може прийняти оберт майнерів.

Він сказав, що власники копалинь можуть прийняти найкращий п'ятирічний контракт. Всі спроби майнерів, щоб прийняти план Лайнета як базу для переговорів бодай в "принципі", були відкинуті при голосуванні представниками власників копалинь. ВІДЕНЬ, 25. січня. — Австрійська поліція переловила в Грацу 40 пак зброї й амуніції, які переслали з Італії на Угорщину для тамошніх монархістів.

Парлямент дебатує над положенням майнерів в Новій Скошії та Алберті

РОБІТНИЧИЙ ПОСОЛ З ВІННІПЕГУ, ГПС, ВИНУЄ ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ І ДОМНІЯЛЬНИЙ УРЯДИ ЗА НУЖДУ СЕРЕД МАЙНЕРІВ В КЕЙП БРЕТОНІ. — ЯК ДОВГО БЕСКО ОСТАЄ В НОВІЙ СКОШІІ, ПОЛОЖЕННЯ ТАМ НЕ ЗМІНІТЬСЯ. — ПРОГРЕСИВНИЙ ПОСОЛ ГАРЛЕНД ВІДЧИТАВ ТЕЛЕГРАМУ, ЩО СОТКАМ МАЙНЕРІВ В АЛБЕРТІ ЗАГРОЖУЄ ГОЛОД.

ОТТАВА, 26. січня. — Підчас дебати в парламенті над тронною промовою порушено вчора справу голодуючих майнерів в Новій Скошії та Алберті. В цій справі забирали слово кількох послів різних партій, між ними робітничий посол з північного Вінніпегу, А. А. Гіпс. Справу порушив Е. Дж. Гарленд, прогресивний посол з Бов Ривер, Алта., який відчитав телеграму, що сотки чоловіків і жінок в албертійських вуглевих полях знаходяться над берегом голоду.

Після нього забрав слово Л. В. Джанстон, консервативний посол з Кейп Бретон, Н. С., та поставив внесок, щоб парламент перервав дебату над тронною промовою і взявся за обговорювання відносин в майнерському районі Кейп Бретону. "Робітники хочуть праці, а не добродійства", заявив Джанстон. "Вони хочуть, щоб їх трактували як людей, а не як невідьмаків". Посол Гіпс, який забрав слово в дискусії, порушив між ними справу висилання війська проти страйкуючих робітників. Він згадав про висилання жовнів проти майнерів у Новій Скошії проти страйкуючих робітників у Вінніпегу 1919 року.

Гіпс сказав, що жерело клопотів в Кейп Бретоні лежить ближче до Галіфаксу і Оттави, ніж до Кейп Бретону. Рік тому назад парламентові обіцяно, що як страйк буде поладжений, всі майнерські клопоти закінчаться; однак сьогодні серед майнерів далі панує найгірша нужда.

"Так довго, як Беско остає в Новій Скошії, те саме положення буде там істувати", заявив робітничий посол. Гіпсові говорили, що перед

тим, як до Кейп Бретону прийшла Беско, ніхто не знав там нужди. Від коли вона з'явилася, там ведеться вічна боротьба або між компанією та урядом, або між компанією та її робітниками. "Рік тому назад", сказав Гіпс, "корпорація грозила міпати Сидні, що як компанія не дібється свого, на вулицях міста поросте трава". По обідній перерві Гіпс промовляв далі і в своїй промові закинув консервативному послу Кентлі, що він репрезентує Беско. Він сказав, що консервативні послы використовують терпіння майнерів для атаки на уряд, чи він повинен бути при владі.

Вину за невідрадне положення серед майнерів в Новій Скошії Гіпс однак звалював як на лібералів, так і на консерватистів. Міністер внутрішніх справ Стюарт заявив, що домінуючий уряд є готовий кооперувати з урядом Нової Скошії, щоб злагіднити нужду серед майнерів Кейп Бретону. В цій справі він порозумівається з прем'єром Нової Скошії, Ровдсом.

Міністер внутрішніх справ Стюарт заявив, що домінуючий уряд є готовий кооперувати з урядом Нової Скошії, щоб злагіднити нужду серед майнерів Кейп Бретону. В цій справі він порозумівається з прем'єром Нової Скошії, Ровдсом.

ВУДСВОРТ ПРОТИ НОВИХ ВИБОРІВ.

ТОРОНТО, 25. січня. — Промовляючи тут вчора ввечері перед Лейбор Форум, Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з центрального Вінніпегу, накликав до єдності в робітничому русі, щоб знищити капіталістичний уряд. У відповідь на запит щодо можливості загальних виборів у близькому майбутньому, Вудсворт заявив, що він не за тим, аби вибори відбулися незадовго.

В С.Р.С. СВЯТКОВАНО РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЛЕНІНА.

МОСКВА, 22. січня. — По цілому Радянському Союзу обходжено вчора святочно другу річницю смерті Николая Леніна. Радянський уряд проголосив був дводневну жалобу і всі установи, фабрики, склади, бора і реставрації стояли закриті. В театрах показувано фільми з життя і похорону Леніна та виголошувано промови, присвячені Ленінові. Всі газети були також присвячені Ленінові.

РІЖНІ ВІСТІ.

ЛІГА НАЦІЙ ДІСТАЛА ВІДПОВІДЬ ВІД ЧІЧЕРІНА.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 24. січня. — Ліга Націй одержала сьогодні ноту від Ю. Чічеріна, радянського міністра закордонних справ, в якій він годиться, щоб радянські експерти взяли участь в надходячій преліминарній конференції роззброєння під умовою, що вона не відбується в Швейцарії.

ЗЛУКА ДВОХ ФАРМЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

САСКАТУН, Саск., 28. січня. — Річна конвенція "Саскчеван Грейн Гроверс Асоційшен" переголосувала нині переважачою більшістю за злукою з Фармерською Юнією Канади. Дебата була коротка.

ЛОЙД ДЖОРДЖ ПРО ЕКОНОМІЧНУ КРИЗУ.

ЛОНДОН, 25. січня. — Бувший прем'єр Лойд Джордж каже, що Англія опиниться незадовго перед небуваючою економічною кризою, коли скінчаться державна допомога для власників копалинь і майнерів вийдуть на страйк та приєднаються до тепершньої армії безробітних, яка числить півтора мільона людей.

ЕСПАНИЯ ГОТОВА ДО ВІЙНИ З РІФАМИ.

ПАРИЖ, 28. січня. — Еспанський прем'єр генерал Прімо Де Ривера заявив кореспондентів французької газети в Мадриді, що Еспанія буде готова на весні до війни, яка остаточно розіبه Абд-ель-Крима, провідника Ріфів в Мароко.

БЕРНСТОФ ГОЛОВОЮ НІМЕЦЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ.

БЕРЛІН, 27. січня. — Граф фон Бернсторф, бувший німецький амбасадор до Злучених Держав, буде головою німецької делегації на преліминарну конференцію роззброєння, що має відбутися в Женеві, у Швейцарії.

ІТАЛІЯ РАТИФІКУВАЛА ПАКТ РИМ.

РИМ, 22. січня. — Італійський парламент ратифікував Льонський гарантійні пакти.

КРОВАВА СУТИЧКА МІЖ КОМУНІСТАМИ І ФАШІСТАМИ В БЕРЛІНІ.

Фашисти і поліція стріляли до комуністів; 30 комуністів і 12 фашистів ранено; сотки демонстрантів арештовано.

БЕРЛІН, 28. січня. — В дільниці Шарлоттенбург прийшло вчора ввечері до боротьби між комуністами та фашистами ізза бувшого кайзера. Комуністи вертали зі своєї демонстрації в Люстенгартен і несли карикатури з бувшого кайзера, представляючи, як він повис на шибениці. На них напали фашисти з салі Гогенцолерн, де вони святкували уродини бувшого кайзера, і між обома сторонами вивязалася боротьба. Фашисти стріляли в комуністів, а ці останні відповіли їм камінням і киями. Поліція хотіла розборонити воюючих і

була заатакована з обох сторін. Нарешті поліція витягла палну зброю і почала стріляти. В результаті 30 комуністів і 12 фашистів було ранених і їх забрано до шпиталя. Двох ранених і близькі смерті. Сотки учасників демонстрації арештовано.

БЕРЛІН, 23. січня. — Баварський суд увільнив від вини й кари бувших офіцера Пельцінга й підофіцера Пріферта, що в 1919 році, після здушення комуністичної влади в Баварії, розстріляли самовільно 12 арештованих комуністів.

МЕКСИКАНСЬКІ РОБІТНИКИ ЗА 6-ГОДИННИМ ДНЕМ ПРАЦІ.

Ліві трейд-юні розпочали кампанію за зменшенням робочого дня з задержанням старої платні.

МІСТО МЕКСИКО, 25. січня. — Мексиканські ліві трейд-юні розпочали енергічну кампанію за заведенням у всіх галузях індустрії 6-годинного дня праці, замість дотеперішнього 8-годинного дня, з задержанням тої самої платні. Ця кампанія викликала великий переполох серед підприємців, так як 6-годинний день праці прийняти в принципі більшість текстільних робітників. Федерация Праці, що є копією Американської Федерация Праці, категорично заявля-

ється проти такої радикальної новості. Тому фабриканти покладати свої надії на ту Федерацию. Не дивлячись на таке відношення Федерация Праці, питання про 6-годинний робочий день далі обговорюється з великим зацікавленням на всіх робітничих мітингах. Провідники лівих трейд-юнів кажуть, що заведенням 6-годинного робочого дня властиво зменшити в країні безробітство, не говорячи вже про інші корисні речі для робітників.

СЕР АЛФРЕД МОНД ВИСТУПИВ З ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ.

ЛОНДОН, 27. січня. — Сер Алфред Монд, бувший міністер здоров'я за прем'єрства Лойда Джорджа й один з перелових ліберальних політиків, виступив з ліберальної партії і має вступити до консервативної партії. Причиною його реігнації є невдоволення з політики Лойда Джорджа в земельній справі. Монд каже, що він не може піти на компроміс в справі наці-

оналізації землі, яку проповідує Лойд Джордж, і через те змушений виступити з ліберальної партії. Лойд Джордж заявив, що зовсім не є здивований реігнацією Монда. Він каже, що Монд вже давно протоптував стежку до консервативної партії і тепер використав земельне питання як претекст. В дійсності причиною реігнації не було земельне питання.

ЕПИСКОП БРАВН ПРО СВОЮ ВІРУ.

НЬЮАРК, Нью Джерзі, 25. січня. — Епископ Вільям Бравн, скинений епископальною церквою зі становища епископа, виголосив тут у двох церквах проповідь, в якій між иншим говорив про свою екскомунікацію. Він сказав, що виразної формули на релігію нема ніде та що його виключено на основі церковних правил, які вложили епископи кілька століть тому назад, коли вони ще вірили, що земля плоска, та коли церква боролася силою проти думки,

що земля є округла. "Епископи, які мене засудили", сказав Бравн, "вірять, що всі іудеги походять від того, що змії старався перехитрити бога в раю. Я признаюся, що в це не вірю. Але я маю право сумніватися. Самі ж теологи признають, що живемо в віці терпимости". БЕРЛІН, 28. січня. — 160 голосами проти 149 парламент ухвалив нині вотум довіри новому урядові Лютера.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро. в'язині Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СЕМІЙ З'ЇЗД Т-ВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ

НЕОРГАНІЗОВАНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА І ФАРМЕРСТВА В КАНАДІ.

Товариші робітники й фермери!

Семій-раз з'їхали ми, представники організованого українського робітництва й фермерства Канади, щоб перевірити шляхи й досягнення нашої організації та освітньої праці в минулому та вичитати шляхи цієї праці на майбутнє.

Сім разів з'їздили ми протягом останніх семи років з міст і степів протрості Канади і кожний раз бачили все нові й нові здобутки нашої праці. Наша організація зростала, розгалужувалася та охоплювала всі ділянки організації й культурно-освітнього життя українських трудових мас в Канаді.

Не дивлячись на ворожі виступи проти нас та наклепи на нас ворогів працюючої класи, наш ряди зростають і міцнішають, працюючи ставляться до нашої організації зі шпораз більшою прихильністю, все нові й нові сили вливаються в нашу організацію, свідомість бере-верх над невідомістю, а ширість, солідарність і співпраця робітників та фермерів усуває недовіру й бездіяльність.

Велика життєва школа навчила нас, що тільки чесною завзяттю працює, власними примірами в щоденній життєвій боротьбі ми зможемо завоювати довіру широких українських робітничих й фермерських мас. І цим здобутком нині, на Семій З'їзді ТУРФДім, ми можемо похвалитися. Наша організація здобула собі довіру українських робітників й фермерів та довіряє й пошану працюючих інших національностей цієї країни, вона стала широко відома серед українських трудових мас Європи. Працюючи маси в Канаді починають розуміти чим є для них Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім, бо вони через довгі роки приглядалися його праці й бачили, як воно не покладаючи рук працювало для добра робітників й фермерів та для добра їх дітей.

Товариші!

Наша організація створена і працює не лише для тих, хто є її членом! Ми масово приходимо на її мітинги, концерти, драматичні вистави; Ваші діти вчаться в її школах, Ваша молодь вчиться в її драматичних, співацьких та музичних гуртках. Чи чули Ви п'ять або шість літ тому назад хоч про одну українську діточу мандолинову оркестру в Канаді? Чи чули Ви сім літ тому назад хоч про одну робітничу діточу школу? Чи мріяли Ви сім літ тому назад про жіночу організацію?

Не тільки Ви, поза організацією, але ми, перші будівничі цієї організації, не мріяли про щось подібного сім літ тому назад. Ми самі тоді не вірили, що власними силами, без фахових професорів, без людей, що поїли всі науки, ми зможемо розвинути так широко свою працю. Тепер життя нас переконало, що здобуває не той, що має дипломи, але той, що постає: "або здобути, або в дома не бути". І в наслідок нашого завзяття — у нас театри, хори, оркестри, діточі школи і Вищий Освітній Курс, який має стати підвалиною українського робітничо-фермерського університету в Канаді.

Товариші робітники й фермери!

Метою Т-ва Український Робітничо-Фармерський Дім є залучити в своїх рядах всіх українських робітників й фермерів. Воно тепер числить три тисячі членів, але воно обслуговує десятки тисяч робітників й фермерів, задовольняючи їх культурні потреби. Може багато з Вас мешкає в місцевостях, де нема відділу чи товариства нашої організації, але Ви читаете її пресу і тим самим є в постійному контакті з нами, Ви лнете до нас, бо бачите, що наша преса є Вашим учителем і оборонцем. Багато з Вас не є членами нашої організації, але Ви чекаєте наших газет й журналу, щоб довідатися з них, як відбувався Семій З'їзд ТУРФДім і які він перевів ухвали.

Наш З'їзд, товариші, відбувався в найкращому порядку й солідарності. Семій З'їзд ТУРФДім — це велика маніфестація солідарності українських робітників й фермерів, могутня підвалина того муру об який розбіють свої голови всі наші вороги. Але цим ми не кажемо, що ми вже все зробили. Ні, наша організація, це тільки підвалина під будову, в якій найдуть собі теплий притулок всі українські трудові маси Канади, спільно з якими ми будемо гегельною тою будовою, в якій працюючи цілою світа найдуть братнє вільне життя без визиску, голоду й нужди, життя без клопа й пана.

Говоримо ми перед Вами про свої здобутки й відчитуємося перед Вами зі своєї завзятої праці не тому, щоб похвалитися, але тому, щоб сказати Вам, що Ваше місце в рядах нашої організації. Ми вдячні Вам за Вашу симпатію, за матеріальну й моральну допомогу в будівництві нашої організації, але час вже стіти всім Вам, неорганізованим, активними працівниками Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім на рівні зі всіма його членами! Ми кличемо Вас в ряди нашої організації, у Вашому власному інтересі! Ми кличемо Вас в ряди нашої організації, бо в єдності сила, а в кого сила, в того й право! Ми кличемо Вас не тільки в ряди нашої організації, але в ряди класових робітничих й фермерських організацій взагалі!

Ставайте, товариші, членами чисто класових робітничих й фермерських організацій, бо Ваш ворог лупить свої сили й так довго Ви не будете в змозі боронити своїх інтересів, своїх прав на людське існування, доки будете неорганізовані, розпоршені й будете ворогувати між собою на вітри своєю хитрому противникові.

Ми кличемо Вас перш всего ставати членами нашої освітньої організації, бо тільки набувши відповідну освіту, Ви будете знати чому Ви повинні бути членами політичних та економічних робітничих й фермерських організацій і що в них робити.

Семій З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім, закінчуючи свої триденні наради, кличе Вас: Всту-

пайте в члени відділів і товариств ТУРФДім там, де вони існують! Формуйте нові відділи і товариства там, де таких ще нема! Пишіть за інформаціями до Центр. Виконавчого Комітету в Вінніпегу, або до Провісійональних Комітетів в Торонто, Едмонтоні й Саскатуні! Покиньте товаришів з відділу ТУРФДім з найближчої до Вас місцевості, щоб вони допомогли Вам у Вашій початкувчій праці! Не вірте тим людям, що поширюють серед Вас брехні про Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім та про його передових товаришів! Це роблять вороги працюючих, Ваші власні вороги, які не хочуть допустити до того, щоб робітники й фермери організувалися, освідомлялися та лучилися разом, бо тоді приде кінець їх галапасному існуванню, тоді вони примушені будуть, замість людей дурити, братися до фізичної праці.

Товариші! Наша організація широко отворяє двері всім чесним робітникам й фермерам! Семій З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім кличе Вас: Ставайте членами цієї організації української робітничо-фермерської освітньої організації в Канаді!

Досить вагати й вичікувати! Кожна втрачена хвилинка ніколи не вернеться!

Підіть до нашої організації і працюйте разом з нами для власного добра, для добра своїх дітей і для добра працюючих та поневолеваних взагалі!

Хай жие Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім!

Хай жие залука робітництва і селянства в цілому світі!

За президію З'їзду: Ів. Клибановський, голова. В. Босович і М. Савяк, секретарі.

"ПРОСПЕРИТИ" І ФАРМЕРСТВО В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Чванькувате слово "Просперити", яке, здається, пущив в рух кілька років тому назад покойний президент Гардінг, і яке часто вживається ще й тепер його наслідниками по адміністрації республіканської партії, звучить великим глумом при спробі застосування його до сучасного положення фермерства в Злучених Державах.

Сучасне положення пересічного фермера в Злучених Державах аж надто далеке від того, щоби його можна включати під термін "просперити".

За вибіркою кількох тисяч заможних фермерів, які підходять по характеру своєї господарки більше під термін поміщиків-землевласників, а не під термін звичайних фермерів не-заможників, що орендують клатки землі і які, можна сказати, розділяють певну частину "просперити" на рівні з іншими капіталістичними гієнами, що то оперують преріжними "стаками", "бондами" та складами капіталу, — решта фермерства в Злучених Державах цілком вже переживає гостру кризу.

Ця криза так наявна, так красномовна, що навіть не потрібно владивати в глибші ступіді проблеми аби її помітити. За останні два роки мільони фермерів були змушені покинути свої насліджені гнізда, свої господарства, попоршту відірвати їх, та мандрувати в міста в надії знайти роботу в фабриці.

Урядова статистика виказує, що за останні роки було в Злучених Державах 75,000 випадків понехання фермерами фармів. Це не значить, однак, що сімдесят п'ять тисяч людей, працюючих на фармах, перестало там працювати і пішло в міста, ні: це значить, що 75,000 фармів було опущено, 75,000 господарств, 75,000 фермерських родин висмігрувало з фармів в міста; загалом це буде мільон людей.

В чім же тут річ? Чому фермер вирикається землі, господарства і, як то кажуть, з одною душею тікає в міста? Чому він не їсть бодай маленького шматочка "пая" з національного стола "просперити"?

Ні, не може, буде відповіді. Пересічного фермера так рабується зі всіх боків різні посередники, залізничні, тарифні, податки і т. п., що йому не виплідчується "шкіра за виправку".

Візьмім для прикладу от хоч би й такий факт: як твердить Б. Ф. Гюком, бувший президент Фіско залізничі, фермер дістав пересічно по \$16.14 за тону капутів, за що консумент платив пересічно \$60 до \$75 за тону; фермер дістав пересічно по \$31.97 за тону помідор тоді, як консумент заплачує за ці самі помідори \$100 за тону; цей маленький приклад сам по собі ще багато не дає до зрозуміння положення,

фермерства з кожним роком стає більше ненадійним, більше безвихідним. Вашингтонські законодавці і різні професійні "спасителі" фермерства, що правда, частенько балакають і про ревізію тарифів, і про кельський стан пересічного фермера, і про багато інших лих його незавидного життя, але все так і кінчиться на балакач: про якийсь радикальний крок, про якийсь реальні заходи в змислі поправлення ситуації і доді фермера — не робиться нічого. Даремно й сподіватися фермерові порятунку з Вашингтону — чогось подібного він

В ПОРОХОВОМУ СКЛАДІ ЄВРОПИ.

Французька та англійська преса оцінила турецько-радянську угоду про нейтралітет, як виклик, що його кинули Туреччина та С.Р.С.Р. на дві адреси: Туреччина наче-б то дала відповідь Англії на Мозуль, а С.Р.С.Р. — на Льюкарно. По деяких газетах турецько-радянську угоду пояснили, як початок об'єднання азійських держав на чолі з С.Р.С.Р., об'єднання, аналогічного до Ліги Націй, що є, як відомо, під керівництвом Англії. І всім без винятку "громадська думка" Європи згідна на тім, що підписуючи угоду про нейтралітет Туреччина та Росія зробили хитрий контрманевр, в чому у близькому майбутньому неминуче візьмуть участь колоніальні та напівколоніальні країни, що розглядають Лігу Націй, як організацію панування європейської буржуазії над азійським континентом.

Про те, наскільки серйозно поєтваналась Англія до подальшого зближення Туреччини з Радянським Союзом, можна дізнатися з того, що не встиг турський міністер закордонних справ Тевфік-Руслі-Бей доїхати до Ангори, як у Репалю (поблизу Генуї) відбулося побачення Чемберлейна з Муссоліні, присвячене "вічечному новому стану, що утворився на Близькому Сході". Ще нещодавно британська дипломатія спекулювала на переговорах, що ніби то йдуть між С.Р.С.Р. та Італією відносно захоплення деяких турецьких територій. На передодні остаточного вирішення справи з муссолініським краєм Англія намагалася таким способом зменшити опір Туреччини, залучуючи її італіо-руським союзом. Тепер надзвичайно легко Чемберлейн зробив поворот на 180 градусів і поспішив договоритися з італійським урядом про спільні виступи проти Туреччини.

Треба сказати, що звертаючись до Муссоліні, Чемберлейн, владство качуни, мав на увазі виграти наново. Нема нічого легше, як експлуатувати великодержавні тенденції італійської буржуазії, що шукає виходу на ринки Близького Сходу. Італійська промисловість почала як слід розвиватися лише після світової війни, але найбільш до неї африканська та азійські ринки давно вже захопили старіші й могутніші

конкуренти — Франція та Англія. Особливо серйозний конкурент Англії, що на Близькому Сході виступає в контакті з Грецією. Тільки давши Італії деякі торговельні пільги й пообіцявши їй територіальні компенсації коштом Туреччини, а можливо, й коштом Греції, Англія могла перетягти італійський фашистський уряд на свій бік. Послуга, що її вимагає Англія від Італії, полягає, головним, у підтриманні сучасного стану на Балканському півострові. Якщо не рахувати кількох приморських міст, доступних обстрілові англійської флотії, Туреччина для Англії невразлива. У Англії нема армії, що могла-б порівнятися силами з турецьким військом. Чемберлейн, очевидно, хоче повторити спробу Лойд Джорджа, що мав намір, хоч і неуспішно, підкорити Туреччину багатими грецькими салатами. Але план Чемберлейна реальний, бо він не претендує на повалення турецької республіки, а поділяє лише в захопленні грецьким військом європейської Туреччини з Константинополем. Але на Балканах досить похитнути сучасну рівновагу, щоб усі приховані сили суперництва зарукались, сили задрознів та нерозв'язаних територіальних і національних суперечок. Коли Греція нападе на Туреччину, то в неї в заплілі будуть Югославія, що претендує на Сальоніки, і Болгарія, що намагається знайти вихід до Єгейського моря, через краї, що перейшли після війни до Греції. Саме для того, щоб стримувати конфлікти, які ось-ось можуть вибухнути і щоб забезпечити запліддя Греції, Англії потрібна стала Італія. Югославія конкурує з Італією на Адріатичському узбережжі і переважно в Альбанії. Тільки Італія може вдержати Югославію, в покорі британському імперіалізму. За добру ціну італійський фашизм готовий виконати роль англійського жандарма на Балканах. Знов Балкани починають виступувати своєю репутацією порохового погрібу Європи. І знов до цього порохового складу наближається з молотком імперіалістична Англія.

С. Люрскі.

ЗАМІТКИ Й ВРАЖІННЯ.

Коли пишуться ці рядки — Семій З'їзд ТУРФДім скінчився. Якось аж дивно — скінчився.

За три дні мав скінчитися Семій З'їзд ТУРФДім. А скінчився за три дні й три ночі. Почався в понеділок в 10-ій годині рано.

Так злегенька взялися делегати й делегати до праці, так незграбно.

Не тому, що не вміють, але початок все якось так... як початок, звичайно.

Ще нічого не зробили... Лише перевірили мандати, а тут вже й на обід кличуть.

Думують собі делегати години тої, що перший раз делегатами: — І нашою виною таку велику програму вложили, коли так по одній точці на кожну сесію думують вирішувати?

Дебатовують... але не довго. Встає отой, що дві години відчитувався й каже:

— І не в 10-ій і не в пів до 10-ої, але сесію розпочнемо в 9-ій точці. Перечитаємо делегатів поіменно, щоб знати хто не прийде на час.

Тихо в сідлі.

— Хто за тим? — питає голова.

Хоч-не-хоч, а мусни піднести руку.

Вівторок рано. Всі на час. Знову від 9-ої рано і до 12-ої ночі.

Навіть на обід з будинку не випускають.

По сході вийд, навіс і назад до програми.

Цілий день звіти делегатів. Хтось пропонує обмежити звіти-промови до 5 хвилин.

— Так це ви, товаришу, думаєте, що організація запластила \$80 за мій тикет, щоб я тільки 5 хвилин говорив?

Проти такого аргументу годі ставити опір.

— Товариші! Завтра засідання комісії, до обіда, а по обіді приймання і вирішення їх резолюцій. Затягте собі: завтра в 9-ій годині.

— Ну й чому якраз в 9-ій? Я вчора спати ліг в 3-ій, нині знову скорше не ляжу, а вони...

"В 9-ій". Це-ж мука.

Середі. Працюють комісії. Всюди їх повно: в офісах, на сцені, в аматорських кімнатах, на балконах.

Пів до 5-ої почали сесію.

— Ну, чи не краще вже було пречекати до шесті години, повечеряти і тоді вже тее... сесіювати... А то — на годину...

— І години, товаришу, дорожа.

— Ну та вже й хай, щоб тільки нині ранше спати-пійти, бо голова камінокою бовтается на шні, а в очі нечає хтось піску насипав.

Звіти комісії. На початку сухо, формально. Але ось прийшли до шесті години, повечеряти і тоді вже тее... сесіювати... А то — на годину...

— І години, товаришу, дорожа.

Спамяталося в 12-ій годині ночі, а це кілька комісій і кільканайцять резолюцій до прийняття.

Перекусимо, кажуть, і за півтори години закінчимо. Мусимо закінчити, бо завтра будуть шерошкі Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства.

Тільки на пів години перерва.

Закусили і докінчують. Вже пів до третьої а ще будови Укр. Роб. Дому в Торонто не докінчили.

А потім ще комісії, ще резолюції.

— Бійтеся бога, комісії, це вже пів до 5-ої рано.

Ще пара резолюцій і — скінчили.

Коротенькі прашальні промови. Вислухують стоячи.

Промовляють зі сцени, промовляють і з сідлі, забули за сон й не хочеться вже розходитися.

За тіх три дні й три ночі зявилися між собою. Стали такі близькі, рідні.

Здається, завжди разом жили, працювали, а тут треба розходитися.

Стоять. Ще хвилину. Хтось запропонував "Інтернаціонал".

І в четверт по п'ятій ранку обмури будинку, вдарилися згуки міжнародного пролетарського гимну.

Почали натягати "оверковти" і шапки.

Бо нема ради, вже скінчено. — Товариші! Не забувайте, що завтра в 10-ій годині збори шерошкі!

— Завтра? А нині що робимо? — Себ то, не завтра, а нині! Та й так. За працю забули, де кінчатися "завтра", а де починається "нині".

Семій З'їзд ТУРФДім скінчився за три дні й три ночі. Що він за той час зробив, цього в кількох словах не розкажеш.

Мусій.

Хто хоч у якійсь мірі зменшує залізну дисципліну партії пролетаріату (особливо підчас його диктатури), той фактично допомагає буржуазії проти пролетаріату.

Лемін.

НІКЧЕМНИЙ ТОРГ.

Ніхто не може заперечити факту, що свого часу галицька українська інтелігенція була носієм невдовільних змагань українського народу, що вона керувала всім політичним життям Східної Галичини, та що в боротьбі за зранку-дальшого народу понесла не раз великі жертви. Правда і те, що в тій боротьбі не знала вона одного найважливішого, не знала, не розуміла в більшості своїй і до сьогодні не розуміє соціально-політичного питання. Вона забувала й забуває, що однією із найважливіших ідей, під знаком якої відбувається життя в сучасному світі, це ідея соціального визволення трудящих мас, що така могутня і побідна ідеологія знайшла у Жовтневій революції.

І цьому незрозумінню приписати треба програму війни у Польщу, м'ртворождену ідею Західно-Української Народної Республіки і теперішню, в азіку з нею, закріплення західно-українських земель. Але по програмній війні все таки зуміла вона організувати великий опір польському пануванню, що переходив у революційну акцію, створила в катакомбах українську школу і знову понесла жертви — Польща Пільсудського тисячами загнала її в тюрму, морила голодом, щоб зламати її опір.

Але все це було ділом меншої частини інтелігенції, що відчувала революційні настрої народних мас.

Сьогодні вже частина галицької інтелігенції явно й нікчемно продається шляхетській Польщі.

Львівська польська преса проголосила сенсаційний лист Дра Романа Смаль-Стоцького, раніш агента німецького генерального штабу, відтак радника посольства УНР в Берліні, а тепер агента польського уряду, до польського міністра освіти Грабого, а зміст його такий нікчемний і підлий, що огіда збирає читати його.

Рівночасно містить преса телеграму з Варшави, що на 4 січня 1926 року скликає польський міністер освіти комісію для організації академічного співробітництва з викладавкою рускою (українською) мовою. В комісії, що до неї входять професори краківського і львівського університету, мають брати участь емігранти, українські професори: Олександр Колеса, Станіслав Дієвський і Ст. Рудницький з Праги, В. Вергановський, Г. Свеніцький і М. Кордуба з Львова, а також голова т-ва ім. Шевченка К. Студницький, ну й Роман Смаль-Стоцький.

Як що вище назвали професори візьмуть участь у академічних нарадах, то буде це нічим іншим, як тільки папачим доказом нікчемної продаженості, і кого саме? — верхів української

інтелігенції, університетських професорів, буде явним доказом їхньої зради інтересів народних мас західно-українських земель, бо поки засіли професори до цієї наради, мусіли вони дати принципіальну угоду, що в дівності українського університету не буде, а тільки "студіум руске" при польському університеті і що місцем його осідку не буде Львів.

Галицька університетська справа, яку ще перед війною відвинувала українські маси, бо була висловом їхньої волі — чого доказом, що селянство й робітництво активно піддержувало цю акцію — стає тепер предметом ганебного торгу — абанкротіваних політиків. (Колеса й Дієвський, бувши послі до австрійського парламенту.)

Коли в минулому році польський агент Смаль-Стоцький з доручення польського уряду розпочав свої поїздки в університетській справі, і коли емігрантські професори Колеса і Дієвський і інші в Празі дали свою угоду на переговори з Польщею — організована політична еміграція західно-українських земель заїгнувала вчинком, як підлу зраду. І здавалося, що тим банкрутам відхочеться дальших торгів, та ні. Ті вчені, що на протязі кількарічної праці на українському університеті в Празі адобулися лише на те, щоб написати по одній брошурі, що в них введуться президент Чехословачької республіки Масарика (праці проф. Колеса і Дієвського) — тепер зі страху, що Чехи може не схочуть дати держати їх на державному хлібі — завели торок з шляхетською Польщею.

А за що продаються вони? Панацька Польща зафігувала їм через свого агента Смаль-Стоцького виплатити в доларах залежну плату професорську за час від розвалу Австро-Угорської монархії.

І за ту ціну їждому з них обіцяно по 10,000 доларів) під пачком народних інтересів кують вищий шкурний інтерес. Цей ганебний торг кількох дегенератів не аламає, одмак, опору наших селянсько-робітничих мас шляхетській політиці упертого винародолення Західної України.

Конкретні умови життя українського народу під Польщею самі йому вказують шляхи й методи до кращого.

Проти витіток дегенератів "реальних політиків професорів" і шляхетської Польщі стале одностійний фронт селянсько-робітничих мас і трудової інтелігенції західно-українських земель, чия гасло й мета — Радянська Україна.

Іван Косак.

3 ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

НЕВИННА ЖЕРТВА.

Вона куди ходила, то все була заплакана.

Прихилили, приплескали і віддали заміж.

Вона мала всього шістьнайцять років.

Сьогодні має двадцять років і є матір'ю трьох дітей.

Він диями працює, а починає прошиває те, що за день заробить, не і жінку бє.

Вже кілька разів втікала до родичів, але вони вигнали.

— Ти не вмієш шануватися, от що! — казав батько.

— Я мала лише п'ятнадцять років і вже знала все робити. Мій ніколи мене не бив! — казала мати.

І вона назад в те саме пекало. А жінки говорили, що вона дурна.

— А бігме, дурна! —

— Як-би була мудра, то чоловік не був-би! —

— Ледаца! —

— Забудьковата! —

Кілька разів зайшла до У. Р. Дому.

Сяде в кутку й лише глимає заплаканими очима. А товаришки обступлять, довокладають їй, вона слухає.

— Вона свідомка жінка! — говорять товаришки.

Взяла в чоловіка долара і передала її "Робітницю".

— Запишіться до нашої організації, — запропонували її товаришки.

— Запишіться до співи.

Записалася.

— Дайте її ролю, — говорили товаришки режисерів.

Виступила кілька разів в гуртах і її дали головну ролю.

Чоловік довідався, набив і нагнози.

— Я тобі дам представлення! —

— Тепер мені нічого вже не зробить! Як ти буди грати! А як це раз вдарити, то більше не стерплю. Піді до суду. Ти не маєш права знущатися наді мною!

— То вже з тої "Робітниці" таких мудростей набралася? —

— З "Робітниці", з "Робітниці" і в організації! Я є твоя жінка, а ти мій чоловік. Маємо обоє бути однаковими, ділитися по рівні всеселістю і смутком. Будеш ти добрий для мене, то буду і я добра для тебе!

Чоловік побачив, що його жінка вже "попсована" — замовк.

А люде йому про все доносили.

— Скортіла піти — на його представлення і побачити, як його жінка буде грати.

В сарі було повно людей. Вона так гарно співала, так гарно виконувала свою ролю, що публіка заслухувалася.

Гарно намалювана, схарактеризована, що його аж кортіло піти на сцену та погратувати її.

Він радів, як публіка її плескала.

Від того часу він з часта заходить до організації.

В КРАЇНІ НЕВОЛІ І СЛІЗ.

В ПОЛЬСЬКОМУ СОЙМІ СПІВАЮТЬ І ДЗВОНЯТЬ.

Останнє засідання 28 грудня м. року в польському соймі відбулося досить гучно. Опозиційні послі вели обструкцію, яком хотіли недопустити до уваги славновісної земельної реформи. Обструкцію вели такі клуби: Незалежна Хлопецька Партія, Білоруська Селянська Громада, Комуністична Польська Фракція, Український клуб і Білоруський клуб. "Вивозене" не брало участі в соймовій засіданню і це зробило в порозумінню з Пястом, за що Пяст обіцяв увести дрібні нічого не значучі зміни в земельній реформі.

В часі обструкції пригравали на таких інструментах: Поспіт Мійотла і Пащук давоніт. Приступа грав на антомобільній трубі. Репіта послів бубніли, чим хто міг.

В часі обструкції послі всі разом співали: "Шалійте", "Непора", "Pieśń o gasy" й "Інтернаціонал".

Про цю обструкцію в соймі польська преса пі словом не агадала, — так, як-би в рот води набрала. А "Діло" означило тільки, що в соймі співали лиш "Непора". Тимчасом обструкціонери хором співали всі вище агадані пісні.

ВИМОГА 100 ПОСЛІВ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ.

За повідомленням "Речі Посполитої" при обговоренні в бюджетовій комісії сойму проекту позачки, взятої урядом Грабого у шведської фірми під заклад тютюнової монополії, виявилось, що угода Грабого з цією фірмою заповіяла великі шкоди монополії. Шведська фірма одержує 12%. Термін позачки встановлено в 20 років. 100 послів сойму вимагають притягнення Грабого до суду.

ЖЕРТВИ ПРОВОКАЦІ.

У гродненському суді скінчився розгляд справ 10 білоруських селян, обвинувачених за комунізм. Справа виникла через провокацію білогардського офіцера, що служив російським на станції. Серед викликаних 30 свідків було багато провокаторів. Обвинувачених обороняло три білоруські послі сойму. Обвинувачені заявили на суді, що підчас арешту, як мордовано: на голі тіло надіяли лантух і через нього біли паличками. Суд виправдав 9 осіб з 10. Всі обвинувачені пересиділи цілий рік у слідчому арешті.

РІЖНІ ВІСТІ

ВІДГУКИ "ПОБАЧЕННЯ ДРУЗІВ".

"Манчестер Гардіан" вміщує розмову свого радянського кореспондента з Чемберлейном. Кореспондент силкується викликати враження, що під час побачення Чемберлейна з Мусоліні ініціатива обмірковування турецької проблеми виходила від останнього. Мусоліні ніби "переконав" Чемберлейна про те, що в Італії нема ніяких ворожих намірів проти Туреччини.

Чемберлейн і собі заявив, що ніби він "не допускає можливості" лицерічних намірів з боку Італії та що на його думку англійські й італійські цілі ні в яким разі не такі, що їх не можна б погодити.

Головним питанням їхньої розмови була турецько-радянська угода. Англійський уряд очевидно, стурбований тим враженням, що його угода може зробити на Балканах, хоче, щоб Італія уважна стежила за новим станом.

гезерована, що його аж кортіло піти на сцену та погратувати її. Він радів, як публіка її плескала. Від того часу він з часта заходить до організації.

ВИДАННЯ УКР. СЛОВНИКІВ НА УКРАЇНІ.

В справі цілковитої українізації радянських та громадських установ і організацій, відграв дуже важливу ролю видання українських загальних та зокрема термінологічних словників. Вважаючи за потрібне прискорити випуск із друку таких словників, Рада Народніх Комісарів запропонувала Наркомосвіті видати 1926 року загальні словники і такі термінологічні: соціально-економічний, с-господарчий, технічний, медичний, педагогічний, природничо-історичний, правовий, транспортний, словник по комунальному господарству, по діловому, по математичній та ботаніці. Крім того, протягом 1926 року повинні бути підготовані до друку такі словники: геодезичний, меліоративний, будівельно-технологічний, електро-технічний, механічний, технологічний, гірничий, лісний та ветеринарно-зоотехнічний. Протягом біжучого року Наркомосвіта повинна приступити також до підготовки словників по ботаніці (другого тому), фізичній географії, метеорології, по фізії (друге видання), хемії, геології, географії, насінництву, архітектурі, музиці та театральному мистецтву.

ЛЕНІН ХОЧЕ НАЗВУ ПАРТІЇ ЗМІНИТИ.

Минуло багато років. Минуло лихоліття злої реакції. Піднялося нове покоління робітничо-революціонерів. Імперіалістична війна. Бурхливі хвилі 1917 року. І на тлі великої революції, на тлі повстання робітників, селян та матрозів, ми знову побачили свого проводиря. Він приїхав з певними думками й висновками про другий соціалістичний етап російської революції, а ми лише чуттям вгадували, що "в царстві Данського шось гниде", але ще не прийшли до певних, виразних думок.

Ця наша невідготованість виявилася почата на квітневій всеросійській конференції РСДРП 1917 року. Несподівано для всіх Володимир Іліч, між іншим, робить таку заяву: — Товариші, я пропоную змінити назву нашої партії. Соціал-демократія в міжнародньому масштабі остільки заганабила себе під час війни націонал-шовінізмом та угодовством, що нам не слід носити з нею однакоє ім'я. Пропоную віднині нашої партії зватися Російською Комуністичною Партією.

Нарікання прокотилося по всьому зібранні. Як! Змінити нашу бойову почесну назву с.д. більшовиків — ніколи! А ні-за-що! — Що це він вигадав? Ми галасували, стремтували, і пропозицію Леніна тоді не було ухвалено, а потім, з бігом часу, через рік на 7-ім з'їзді нашої партії її все таки ухвалили.

Нас тоді ці слова Леніна вразили, образили найкращі почуття, і під час перерви багато членів конференції підходили до нього ще посперечатися про це. Ніколи не забуду того м'яккого тону, яким у відповідь на багато запитань і протестів Іліч сказав: — Так, це буває, більшість не завжди вміє охолити те, що саме треба зробити в даний момент... Пізніш це всім буде ясно...

Звичайно, рідко природа дарує світові таких людей як Леніні, людей, що охоплюють відразу широку дачельні суспільного розвитку. А ми тоді з задоволенням передавали один одному, як гарно провадили пропозицію Леніна про зміну назви нашої партії.

Леніні зробив поступку і на цей раз. Так Леніні робив поступки іноді під впливом натиску на нього товаришів, але майже завжди було так, що через швірок, через рік, а іноді й значно рашиш, Ленінова пропозиція, що її раніш усували, виявляється неминуче потрібною й життєвою. І лише в особливо важливих питаннях Леніні був небаганий, настирливий і непохитний, не боячись розходження навіть з близькими друзями.

(Далі буде.)

ВАЖНЕ! ДЛЯ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИХ ГУРТКІВ! ВАЖНЕ!

Тепер час замовити для себе потрібних нот. Заряд Відділу ТУРФДім у Вінніпегу рішив знизити ціну на всі ноты, які є на складі при Відділі, щобим дати спромому кожному купити відповідну кількість потрібних нот. Так не відкладайте на пізніше а замовляйте таки зараз.

Ноти для мішаного хору.

Партитури:

Як у строк я ішла	30 ц.
Голод	25 "
Нова атлантида	25 "
Ой, устану я в понеділок, Над річкою беріжком і Ой не вдова гуляє	20 "
Ой до того жита	20 "
Ой піла, піла і Піді в садочок	20 "
Легенда (в супроводі лая)	15 "
Інтернаціонал	15 "
Шалійте, шалійте	15 "
Марселеза	15 "
Похоронний марш	15 "
Заповіт	15 "
Прометей	15 "
Дніпро революцій	15 "
Прапор революцій	15 "
Вічний революціонер	15 "
Міжнародний юнацький день	15 "
Юнацький марш	15 "
Неможливість пісня	15 "
Ой темная ніченька	15 "
Коліб мені ступка та жорна	15 "
Барабани бють	15 "
Як поїхав мій миленький до млина	15 "
Вкраїно мати, кат сконав	15 "
Разом товариші	15 "
Козака несуть і Ой перепелічка	15 "
Зашуміла ліщинонька	15 "
Ой піді у до млина і Бігло, бігло козенятко	15 "
Ой місяцю маю	15 "
Ой ходить паренко	15 "
Ой коляда колядниця	15 "
Ой дуб дуба	15 "
Ой у полі та туман димно і Із за гори сіжок	15 "
За городом качки пливуть	15 "
Дударик	15 "
Щедрик	15 "
Пряля	15 "
Мак	15 "
Котилася зірка	15 "
Піють півні	15 "
Та забілили сніги	15 "
Ой щож то за шум счинився	15 "
Калина	15 "
Коваль	25 "
Сивий голубчик	15 "
Зелена та ліщинонька і Ой вербо, вербо	15 "
Як не женився, то й не журився	15 "
Ой вийди я на вулицю	20 "
Ой нас братів п'ять	20 "
Отамане батьку наш	15 "

Поодинокі голоси:

Похоронний марш	5 ц.
Бігло, бігло козенятко	5 "
Ой на горонці в золотій коршмонці	5 "
Ой дзвоні дзвонять	5 "
Ой руду-ду-ру-ду і Вже вечір, вже вечеріє	5 "
А в середу родинає і Вітер, вітер коло хати	5 "
Кучерява Катерина і По оленки ходила	5 "
Слава йому, слава і Місяцю князю	5 "
Через річку грелбелка	5 "
Козак від'їжджає	5 "
Фінал	5 "
Чого Івасю змарнів	5 "

Ноти для мужеського хору.

Партитури:

Гамалія	50 ц.
Женчинок-бенчинок і Отамане, батьку наш	15 "
Ой та зажурливі стрільці червоної	15 "
Як упав же він з коня (на три голоси)	15 "
Сонце заходить (поодинокі голоси)	5 "

Ноти для дітей.

Гоп, скок, Ходить сорока і зайчик, партитура ... 15 ц.

Хто би хотів замовити більше як одну партитуру тої самої пісні для викання як поодинокі голоси, то слідуючі партитури одержать по ціні як поод. голоси.

Слідить за оголошенням нових пісень. Замовляйте лише ті пісні, які проголошуються.

Замовлення шліть на адресу:

BRANCH U.L.F. ASSOCIATION
Ukrainian Labor Temple

Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

ЯК ЛЕНІН ВЧИВ НАС БОРОТИСЯ.

(Спогади Я. Петушків.)

Зрада меншовиків та есерів, що намагалися звести на нівець ролю Рад і передати владу буржуазії, завжди примушувала нас більше відчувати відсутність того, що тілом своїм не по добрій волі перебував за кордоном, а думками був з нами і керував нашою боротьбою. Всі ми матеріально чекали приїзду нашого дорогого проводиря. І ось в перших днях квітня до всіх райкомів докотилася радісна звістка — "де Леніні". Робітники підбалаборилися і, не вважаючи на свято, зібралось ціле море салдат і матрозів біля фізкультурного вокзалу.

Ті, хто був присутній під час цієї зустрічі, ніколи не забудуть коротенького перекулючого промови Іліча. Заклик його: Хай живе соціалістична революція — було підхоплено олесками тисячковою натовпу. Ніколи не забуду по стати салдата-фронтовика, що стояв поруч зі мною. З великим хвилюванням вислухав він промову Володимира Іліча, який говорив про буржуазну революцію й закликав до боротьби з буржуазією за соціалізм. Коли він скінчив промову, фронтовик мовив: "Оце — людина!". І цей вигук залунав, як визнання Володимира І-

ліча проводирем російської революції.

З приїздом Володимира Іліча по весні 1917 року ми одержали до рук могутню зброю — революційну теорію боротьби за владу Рад. Ніколи, певно, не забуду виступів Леніна на Квітковій вулиці, його блискучого виступу на партійній конференції, на Кузнецкому ч. 9, на природничо-наукових курсах. Своїми виступами тов. Леніні вчив нас, як треба боротися.

Життя бігло вперед, угодовці все більш та більш відкривали себе перед широкими масами, реакція наблизилася. Робітники й салдати вимагають демонстрації, яка виявила-б їхнє відношення до тимчасового уряду.

Ленінградський Комітет збирає всіх активних робітників районів в церві, числа напевне не памятаю. Тов. Леніні, раніш як надіслати нас робити доклади, коротенько інструктує нас. Кожне слово, що казав тоді Іліч, назавжди буде провідною зіркою кожного революціонера.

Тов. Леніні сказав: — Товариші, можливо збентежений настрої охопив лише верхів'я робітників, а не масу. Памятайте, що найтяжчий злочин для революціонера — це створення соціалістичної партії — це створення соціалістичної партії — це створення соціалістичної партії — це створення соціалістичної партії.

Після цього коротенького виступу т. Леніна, секретарі районів, що виконували тоді обов'язки організаторів, з усім розумінням серйозності цього питання інформували про настрої робітників та салдатів. Тов. Леніні, уважно вислухав нас так, як він завжди вміє слухати, і зібравши до куди наші повідомлення, зауважив: "Так, ясно, що маси інстинктивно почувають реакцію й тому хвилюються".

Вирішили організувати демонстрацію. Демонстрація відбулася значно пізніш, бо меншо-

вики спочатку її заборонили, а потім самі повинні були згодитися під натиском мас, що "інстинктивно передчували реакцію".

Ленінська партія в ці важкі для нас дні, під керівництвом нашого дорогого проводиря, не створювала собі ілюзій, правильно цінуючи настрої мас і, завдяки цьому, призвала робітників до перемоги в жовтні. Слова Іліча — "Найтяжчий злочин для революціонера — створити собі ілюзії" — не забуваймо їх ми й тепер!

ЛЕНІН ХОЧЕ НАЗВУ ПАРТІЇ ЗМІНИТИ.

(Спогади П. Куделі.)

Минуло багато років. Минуло лихоліття злої реакції. Піднялося нове покоління робітничо-революціонерів. Імперіалістична війна. Бурхливі хвилі 1917 року. І на тлі великої революції, на тлі повстання робітників, селян та матрозів, ми знову побачили свого проводиря. Він приїхав з певними думками й висновками про другий соціалістичний етап російської революції, а ми лише чуттям вгадували, що "в царстві Данського шось гниде", але ще не прийшли до певних, виразних думок.

Ця наша невідготованість виявилася почата на квітневій всеросійській конференції РСДРП 1917 року. Несподівано для всіх Володимир Іліч, між іншим, робить таку заяву: — Товариші, я пропоную змінити назву нашої партії. Соціал-демократія в міжнародньому масштабі остільки заганабила себе під час війни націонал-шовінізмом та угодовством, що нам не слід носити з нею однакоє ім'я. Пропоную віднині нашої партії зватися Російською Комуні-

ЧИТАЧІ ПРО СВОЮ ГАЗЕТУ.

Лебрет, Саск.

Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$2.00 на переплату "У.Р.В." і \$2.00 на пресовий фонд...

Тож до праці товариші робітники! Фармери і товариші робітничі та фермери! Працюймо в користь "У.Р.В."...

Едмонтон, Алта.

Дорогий Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$4.00 на відновлення моєї переплати за "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Вегревик, Алта.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$7.00, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.50 на відновлення переплати на "Робітничу"...

Венкувер, Б. К.

Дорогий Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$10.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Ді Пес, Ман.

Товариші! Послаю \$2.00, тобто \$1.00 від себе на пресовий фонд "Робітничу" і \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В."...

Едмонтон, Алта.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$23.35, з того \$4.00 на відновлення переплати за "У.Р.В." і \$0.50 на пресовий фонд...

Форт Кю Ан'л, Онт.

Товариші! Послаю Вам \$1.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Голенд, Онт.

Дорога Редакціє! Послаю Вам \$4.00, з того \$2.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Стомвуд, Мак.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00 з того \$3.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Кемсск, Саск.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00, з той суми \$4.00 на переплату "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Евінг, Алта.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$7.00, з того \$4.00 на задегу переплату "У.Р.В.", \$2.00 на переплату "Ф. Ж." і \$1.00 на пресовий фонд...

Аткікен, Онт.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$4.00 на відновлення переплати за "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Ф. Ж."...

Радвей Сентр, Алта.

Шановний Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$4.00 на вирівняння задегу переплати за "У.Р.В." і \$1.50 на переплату "Робітничу"...

Саскатун, Саск.

Дорогий Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$7.00, з того \$2.00 на переплату "Ф. Ж." і \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В."...

Саскатун, Саск.

Дорогий Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", "Ф. Ж." і "Робітничу"...

Вейборн, Саск.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Товариші! Послаю Вам \$10.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Товариші! Послаю Вам \$10.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Товариші! Послаю Вам \$10.00, з того \$8.00 на переплату "У.Р.В." і \$2.00 на пресовий фонд...

\$1.50 на переплату "Робітничу" і 50 ц на пресовий фонд і ключі всіх українських робітників...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00, з той суми \$4.00 на переплату "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Британ Біч, Б. К.

Товаришу Редакторі! Призначаю до листопадової кампанії фонд, що жертвує на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00...

Кенмор, Алта.

Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$5.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.50 на пресовий фонд...

Тейлортон, Саск.

Дорогий Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$4.00 на відновлення моєї переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Мидлендінг, Алта.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", "Ф. Ж." і "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$10.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", "Ф. Ж." і "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00, а то \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу"...

то, але вибачте, бо як самі знаєте, що коло робітників не завжди можна знайти гроші...

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$4.50 а то по \$1.00 на переплату "У.Р.В.", "Ф. Ж." і "Робітничу" і по 50 ц на пресовий фонд кожного часопису...

Гейслер, Алта.

Дорогий Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$4.50 а то по \$1.00 на переплату "У.Р.В.", "Ф. Ж." і "Робітничу" і по 50 ц на пресовий фонд кожного часопису...

Савт Поркюпайн, Онт.

Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$1.50 на переплату "Робітничу" і \$1.50 на пресовий фонд \$2.00 на пресовий фонд "У.Р.В."...

Кесікс, Алта.

Шановна Редакціє! Послаю Вам \$5.00, з того \$2.00 на переплату "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд, \$1.50 на переплату "Робітничу" і 50 ц на пресовий фонд...

Британ Біч, Б. К.

Товаришу Редакторі! Призначаю до листопадової кампанії фонд, що жертвує на пресовий фонд "У.Р.В." і \$1.00...

Бренфорда, Онт.

Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$2.00 на піврічну переплату "У.Р.В." і 50 ц на пресовий фонд. Прочую послати мені Ваш часопис, бо від коли я почав читати Робітничі часописи, від тої я розвіявся, що добре а що але для працюючого народу...

Кенмор, Алта.

Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$5.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.50 на пресовий фонд моєї дружини на відновлення переплати на "Робітничу"...

Кенмор, Алта.

Товаришу Редакторі! Послаю Вам \$5.00, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд моєї дружини на відновлення переплати на "Робітничу"...

Кенмор, Алта.

В мому дописі, який був поміщений в "У.Р.В." 14 січня п. н. "Про секшизмента", гримаска помилка. Було, що на моїй копії секшизмента стоїть президент Гейбл, а має бути, вистова попередньо, а тепер стоїть президент Флаздей.

Дромгеаер, Алта.

В ч 2 "У.Р.В." з дня 5 січня п. р. було поміщено зв'яз листоподового комітету з Дромгеаер, Алта., в якому зайшли деякі помилки а імено: замість на листу ч. 297 зборів Ю. Никифорук, має бути Ю. Никифорук; в той самий листу є, що \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." жертвував Н. Падруцький а має бути М. Падруцький; подано, що на листу ч. 91 зборів М. Еремійчук, а має бути М. Стефанішин.

Товариші! Послаю Вам \$10.50, з того \$4.00 на відновлення переплати на "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд "Робітничу" і \$1.00 на пресовий фонд \$2.00 на пресовий фонд нового щорічного переплатника на "Ф. Ж." і \$1.00 на пресовий фонд, що разом робить \$10.50.

УЧИТЕЛЬКА МУЗИКИ Марія Кекішкіна дає лекції гри на ліній, та учить теорії музики. Просить золотувати на адресу: 751 Burgrove Ave., Телефон: J. 5006.

УКРАЇНСЬКІ ВИШИВАНКИ! Хто з товаришів або товаришок бажає мати гарні вишиванки сорочки, хай згодиться за ними на адресу: 575 Aberdeen Ave., Winnipeg, Man.

Робітнику! Як ти не подбає про свою газету, то пан пень не подбає!

ПЕРШИЙ РАЗ У ВІННІПЕГУ!

НА ЗАКІНЧЕННЯ ЗТЗВІД РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДРАМГУРТОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ відіграє

В СУБОТУ, 30. СІЧНЯ 1926 РОКУ В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

велику соціально-побутову драму в 5-ох діях С. Левитина п. н.

МАРІЙКА

В цій драмі змальовані часи революційного повстання і бандітизму на Україні при кінці 1918 і на початку 1919 року. Діється на селі на Волдині.

ДІЯ ПЕРША. — Селянський побут в ці бурхливі дні, бунт селянської бідноти та робітничі цукроварні провід в якому мере селянська дівчина, Марійка, панська наймичка.

ДІЯ ДРУГА. — Панський баль і внутрішні інтриги та змова проти селян. Але селянська біднота випередила панські заміри. Напад на повстанців.

ДІЯ ТРЕТЯ. — Пани перемагає при допомозі австрійських військ. Селяне зносять до поліції забране панське добро. Допит і втеча Марійки.

ДІЯ ЧЕТВЕРТА. — Перемога селян і формування революційного комітету, який урядове в тому самому приміщенні, де урядувала панська поліція. Звістка, що наближаються бандіти.

ДІЯ П'ЯТА. — Марійка полонена бандіти, пожертвувавши своєю честю для перемоги революції. Сцена Марійки з панськими бандітами. Тяжка жертва.

Це є драма, в якій ви будете слідувати за кожним словом і рухом. В ній бере участь около 50 осіб. Тож приходьте громадно і кличте своїх знайомих.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНА ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТИВ.

Тикети набувають зачасу: щодня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечорами і в день представлення при касі.

СТАРАННЯМ І. І. ГРУП МАНДОЛІНОВОГО ОРХЕСТРИ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ устроюється

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 31. СІЧНЯ 1926 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА ЦЕГО КОНЦЕРТУ НАДЗВИЧАЙНО БАГАТА. ОКРІМ ОРХЕСТР БУДУТЬ ТАКОЖ СОЛЯ, ДУЕТИ, ТЕРЦЕТИ ТА ІНШІ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ДЛЯ ЗИМОВИХ НАУК.

ВИДАВ. "НОВИЙ СВІТ" ВИПУСТИЛИ ДО ЗДРУКУ НАУКОВІ КНИЖКИ:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes books like 'Підземне царство', 'Нарис передісторичних подій', 'Що є в біблій і Християнство перед Христом'.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Велика товариська забава з танцями відбудеться в неділю, 31. січня ц. р. в У.Р.Д. в Іст Килдонан.

Початок забави в годині 2. по полудні і протягнеться аж до пізнього вечера.

Музика під проводом тов. Гоцуляка.

Запрошується на цю забаву всі товаришок і товаришів делегатів.

Заряд.

ПРИХОДИТЬ НА ЗБОРИ.

Повіdomляється всіх членів і членкинь відділу Р.З.Т. в Іст Килдонан, що в неділю, 31. січня ц. р. в годині 8. вечером відбудуться в салі У.Р.Д. в Іст Килдонан місячні збори відділу Р.З.Т. Справи до вирішення нові і дуже важні. Всі члени і членкині обов'язково повинні бути присутні на зборах. Членські вкладки буде приймається від 7 до 8 години вечером перед зборами.

Робітничі і робітничі, котрі бажають стати членами згаданого товариства, радо вітаємо.

Заряд.

МАЮ НА ПРОДАЖ фарму в Монтон, Ман.: 30 акрів виробленої землі, 40 акрів сина, рента ліс; хата в 4 руми, стайня, кузня і дві керинці. Ця фарма обфенсована. До міста і до школи 2 милі. Продам або заміняю за дім в Вінніпегу. По інформації задокументовано до: М. Dushenka

446 Belkirk Ave. Crystal City, Man.

ТРЕТА РІЧНИЦЯ ОТВОРЕННЯ УКР. РОБ. ДОМУ В ДРОМГЕЛЕР, АЛТА.

ПРИХОДИТЬ НА ЦЕ СВЯТО ВСІ ЯКНАЧИСЛЕННІШЕ І ПЕРКАЗУЙТЕ ДРУГИМ!

Українське робітництво в Дромгелер святкує цього року третю річницю отворення Укр. Роб. Дому в такому порядку:

В СУБОТУ, 6. ЛЮТОГО вечером Драмгурток відіграє славу драму-оперетку М. Старицького в 5-ох діях п. н.:

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

В цій драмо-оперетці виступатимуть найкращі сили Драмгуртка, які докладають всіх старань, щоби відіграти вдовольно. ПОЧАТОК ТОЧНО 8.30 ВЕЧЕРОМ.

В НЕДІЛЮ, 7. ЛЮТОГО відбудеться в Укр. Роб. Домі під проводом тов. В. І. Мишка

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Робітники і Робітничі міста Дромгелер і околиці! Вшануємо гідно третю річницю отворення нашої святині! Приходьте почути гарних українських пісень а не пожаєте!

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

